

I dette sidste tidsrum, som altsaa rækker til vore dage, er det øverste lag (12) — den yngre, lyse hvitmosetorv — dannet.

Det ovenfor gjengitte er hovedridset av dr. Webers opfattelse av dannelsesmaaten for de to hovedtyper av myr — græsmyren og hvitmosmyren; men som han paapeker, kan ofte de to hovedtypers utvikling gripe saaledes ind i hinanden, at typernes specielle karaktertræk forsvinder, og der dannes overgangsformer eller saakaldte overgangsmyrer.

Hvorvidt den ovenfor skildrede utviklingshistorie gjælder vore norske myrer, skal jeg for nærværende ikke berøre, kun skal jeg kortelig nævne, at det er et meget almindelig træk ved de aller fleste *mosemyrer*, jeg har undersøkt, at der mellem den faste undergrund og den egentlige mosemyr ligger et tyndere eller tykkere græsmyrlag, altsaa noget i likhet med græsmyrlaget paa fig. 2.

Likesaa er det ganske interessant at merke sig, at flere av de *græsmyrer*, som jeg har hat anledning til at undersøke, ovenpaa græsmyrlagene har et utpræget hvitmosedække, altsaa noget i likhet med den tidligere nævnte begyndende hvitmosemyrdannelse ovenpaa græsmyren.

Dette hvitmosedække har jeg særlig iagttat paa græsmyrer paa Øst- og Sørlandet, og dets mægtighet kan veksle fra ca. 20—30 cm. og noget mere. I Trøndelagen har jeg bemerket det sjeldnere og over Namsen-skogene, Vefsen, Hatfjelddalen og Røsvandstragterne var det forbausende at se, hvor fuldstændig rene de alt overveiende antal græsmyrer var for noget hvitmosedække.

MYRSAKEN I DANMARK

HITIL har der i Danmark været 2 selskaper, som har arbeidet med myrsaken, nemlig *Det Danske Hedeselskab* og *Det Danske Moseselskab*. Det første har kun befattet sig med myr dyrkingen og det sidste kun med torvindustrien. Da begge selskaper erholder statsunderstøttelse har *Landbruksministeriet* fundet at myrsaken vil være bedst tjent med at være under en administration, og har derfor henstillet til de respektive selskaper at slutte sig sammen. Man har en tid forsøkt samarbeide ved et fællesutvalg av begge selskapers styre, men dette har vist sig mindre heldig, hvorfor det nu er besluttet, at Det Danske Moseselskab skal oppløses fra 31te december 1909 og selskapets virksomhet, med samt dets aktiva og passiva overgaar til Det Danske Hedeselskab. Moseselskabets medlemmer betragtes fra 1ste januar 1910 som medlemmer av Hedeselskabet, forsaavidt de ikke inden den tid skriftlig har utmeldt sig av selskapet. I Hedeselskabets representantskap indtræder senest 1ste januar 1910 et medlem av

Moseselskabets nuværende bestyrelse og senest i aaret 1911 yderligere et medlem. Moseselskabets funktionærer indtræder i Hedeselskabet. I Hedeselskabets love optages tillæg vedrørende nyttiggjørelse av myrer i industriel henseende.

Det av Moseselskabet utgivne tidsskrift »*Mosebladet*« vil fortsætte indtil 1ste april 1910, efter hvilken tid bladet vil ophøre at udkomme og de torvindustrielle meddelelser vil derefter bli indtat i »*Hedeselskabets Tidsskrift*«.

Vi gratulerer myrsaken i Danmark med denne ordning.

TORVPAP, TORVPAPIR OG TORVSPRIT

UTDRAG AV EN ARTIKEL I DET SVENSKA INDUSTRIBLAD »NORDEN«

I en av Stockholms dagblade forekom for nylig en artikel om ovennævnte emne. Heri konstateres først, at nu er problemet at tilvirke pap, ja endog papir av torv fuldstændig løst, baade teknisk og økonomisk. Det eneste bevis, som bladet kan fremføre herfor er, at der i England er dannet et aktieselskap paa 900 000 kr. for at tilvirke torvpap efter en amerikansk metode. Naar man imidlertid vet, hvor mange lignende aktieselskaper, som tidligere er dannet og er gaat tilgrunde i Amerika, England, Tyskland, Østerrike og andre lande, maa man kun beklage dem, som er blit forledet til at kaste bort yderligere 50 000 £ paa et umulig foretagende.*)

Torvpap dukker op i avisernes spalter med en regelmæssighet, som minder om hver gang sjøormen viser sig. Og i det sidste har den begyndt at føre den ulyksalige torvsprit paa slæpetoug. Saaledes ogsaa i dette tilfælde, idet vedkommende blads korrespondent naturligvis ikke har kunnet undgaa, at beruses av torvsprithumbugen og finder, at ogsaa dette problem nu er fuldstændig løst.

Til belysning av hvorledes det forholder sig med torvspriten kan tjene det faktum, at den med saa megen reklame startede store torvspritfabrik ved Lille Vildmose i Jylland nu er nedlagt. Fabrikken ejedes av et fransk-tysk selskap repræsenteret ved fhv. direktør for Kristiania Tivoli *Bernh. Jacobsen*. Det paastaaes, at den har kostet omkr. 2 mill. kroner. Opfinderen av den der anvendte metode, den franske ingeniør *Renand* paastod, at han skulde kunne utvinde op til 25 % raasprit av torven, mens det videnskabelig er paavist at torven kun indeholder høist 6—8 % sprit.

*) Se »Meddelelser fra Det Norske Myrselskap« 3dje aargang side 167.